

Plats och tid	Socialförvaltningen Rönngården, Stora samlingssalen, 2012-05-11 kl. 09.00-12.10
Beslutande	Hans-Bertil Sinclair (m), socialnämnden, ordförande Boris Svensson (s), socialnämnden, vice ordförande Bengt Svensson (m), kommunstyrelsen, § 14, 21 Torsten Johansson (c), plan och byggnämnden Laila Möller Nilsson (s), kultur och fritidsnämnden Ulla Pettersson, (SPF Åby/Klippan) Ove Bokvist, (SFP Åby/Klippan) Ingvar Nyström, (SPF Tycho Brahe/Ljungbyhed) Inger Svensson, (SPF Tycho Brahe/Ljungbyhed) Marianne Sunesson (PRO Ljungbyhed) Göran Thell, (PRO Ljungbyhed) Sonja Andersson, (SKPF Avd 52) Ingrid Åström, (SKPF Avd 52) Gertie Magnusson, (PRO Klippan) Sven Larsson, (PRO Klippan) Irma Larsen, (SPF Färingtofta) Carl-Arvid Reinholdtz, (SPF Färingtofta)
Övriga närvarande	Ingela Holmström, enhetschef hemtjänst Centrum Sigrún Andersdóttir, nämndsekreterare Elisbeth Petersson, enhetschef rehabenheten och kortvården, § 20 Gina Magnusson, handläggare överförmyndarnämnden, § 21 Björn Pettersson, teknisk chef, § 18
Utses att justera	Ingvar Nyström, (SPF Tycho Brahe/Ljungbyhed)
Justeringens plats och tid	Socialförvaltningen, 2012-05-22
Sekreterare	
Ordförande	<hr/> Sigrún Andersdóttir
Justerare	<hr/> Hans-Bertil Sinclair <hr/> Ingvar Nyström

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ	Klippans kommun, Pensionärsrådet		
Sammanträdesdatum	2012-05-11		
Datum för anslags uppsättande	2012-05-23	Datum för anslags nedtagande	2012-06-13
Förvaringsplats för protokollet	Socialförvaltningen i Klippan		
Underskrift	<hr/> Sigrún Andersdóttir		

Innehållsförteckning:

- § 13. Fastställande av föredragningslista
- § 14. Föregående sammanträdesprotokoll
- § 15. Ramäskande 2013
- § 16. Rapport från projekt om anhörigstöd
- § 17. Ansökan om statsbidrag för Omvårdnadslyftet 2012
- § 18. Frågor från pensionärsorganisationerna
- § 19. Information från nämnd/ styrelse
- § 20. Chef för Rehabenheten Elisabeth Petersson informerar och svarar på frågor
- § 21. Övriga frågor

§ 13 Fastställande av föredragningslista

Ärendet

Äldreomsorgschef Carina Pihlwret är på semester men sänder sina bästa hälsningar till Pensionärsrådet.

Ordföranden anmäler extra punkt ”Organisation av överförmyndarverksamheten” som läggs till dagordningen under § 21 Övriga frågor. Ordföranden informerar även om att Björn Pettersson, teknisk chef, kommer att svara på frågor kring punkten Underhåll av vägar och trottoarer under § 18 Frågor från pensionärsorganisationerna.

Beslut

Pensionärsrådet beslutar

att fastställa föredragningslistan.

§ 14 Föregående sammanträdesprotokoll

Ärendet

Förbud mot parkering

Diskussion uppstod vid föregående sammanträde kring att parkeringsförbud finns för parkering av långtradare i Klippans, Stidsvigs och Östra Ljungbys tätorter men inte i Ljungbyheds tätort. Bengt Svensson (m) informerar om att detta beror på att omfattande klagomål inkommit om just parkering av långtradare i de tre tätorter där förbud införts. I Ljungbyhed har däremot endast enstaka klagomål inkommit varför ett förbud ännu inte ansetts nödvändigt.

Pris för kaffe

Frågan gällde olika prissättning för kaffe på kommunens mötesplatser för äldre. Ingela Holmström svarar att det inte finns någon skillnad i prissättning mellan de mötesplatser som Socialförvaltningen förfogar över.

Beslut

Pensionärsrådet beslutar

att godkänna föregående sammanträdesprotokoll.

§ 15
Ramäskande 2013
SN 2012.0232.041**Ärendet**

Ordföranden informerar om Socialnämndens ramäskande inför 2013 års budget. Totalt äskar Socialnämnden om en ökad budget på 4200 tkr för 2013 från Kommunstyrelsen. Socialnämnden har inte förändrat inriktningsmålen för 2013. Visionen ligger fast sedan tidigare; ”Kvalitet i varje möte”.

Socialnämnden har fortfarande en besvärlig ekonomi, framför allt kopplat till höga kostnader för institutionsplacering av barn och unga samt försörjningsstöd. Ordföranden presenterar prognosen för 2012 som nu ligger på -4500 tkr. En rad planerade satsningar är påbörjade för att komma till rätta med ekonomin.

När det gäller äldreomsorgen är de stora satsningarna införandet av Time Care Pool och implementering av Time Care som förväntas ge en mer flexibel och anpassningsbar personalstyrka. Inom hemtjänsten håller en arbetsgrupp på att ta fram ett förslag på förändrad schablontidsättning i hemtjänsten. Detta dels för att skapa en bättre fördelning av personal och resurser mellan hemtjänstområdena. Och dels för att skapa en mer flexibel och korrekt prissättning för brukare, genom att man betalar för den faktiska tiden för insatser.

Ordföranden informerar om att kostnaderna för färdtjänst har ökat betydligt den senaste tiden och att det finns ett behov av en analys av detta. Ordföranden uttrycker att det kan finnas anledning att se över prissättningen för den kommunalt bekostade färdtjänsten, som är en form av kollektivtrafik. Lägsta kostnad för en resa kommunens färdtjänst är 20 kr, att jämföra med Region Skåne 26 kr. Vidare har man hittills kunnat dela på kostnaden då flera personer rest tillsammans med färdtjänsten, vilket inte är fallet för regionens färdtjänst.

Det finns planer på en stängning av fem av platserna på Åbyhems särskilda boende, eventuellt till efter sommaren. Ordföranden betonar att detta kommer att göras med största försiktighet och att platserna med kort varsel kan öppnas igen om behovet finns. Boris Svensson (s) uttrycker att det från och med öppningen av Väpnaren endast blir en nettominskning av en plats, då öppnandet av Väpnaren innebär en ökning om fyra platser.

Företaget som kommer att driva Väpnaren, Förenade Care AB, kallar till informationsmöte med berörd personal på Rickmangården och Badvägen den 22 maj kl. 14.30. Då kommer företaget att informera om sin värdegrund, vad de vill med sin omsorg och hur det är att arbeta för dem. Informationsmöte för anhöriga genomförs den 6 september kl. 17.30. Vid det mötet inbjuds härmed en representant från varje förening med riksorganisation att delta. Kallelse kommer att skickas. Informationstillfälle för de boende på Rickmangården är kl. 16.00 den 6 september. Inflyttning på Väpnaren är planerad till den 1 december.

Forts § 15**Beslutsunderlag**

Socialförvaltningens tjänsteskrivelse 2012-03-26
Budgetberedning inför 2013 års budget

Beslut

Pensionärsrådet beslutar

att notera informationen.

§ 16
Projekt med anhörigstöd
SN 2012.0229.700**Ärendet**

Ordföranden informerar om projekt för att utveckla Socialförvaltningens arbete med anhörigstöd. Syftet med projektet har varit att ta fram en plan för anhörigstöd och att utifrån lagändring utveckla anhörigstöd för invånare i Klippan kommun. Målet med projektet har varit att analysera och kartlägga befintligt anhörigstöd samt utveckla nya former för stöd till anhöriga inom socialförvaltningens alla områden.

Projektrapporten visar att det inom äldreomsorgen redan finns ett väl utvecklat stöd till anhöriga, bland annat genom anhörigsamordnare och demenssjuksköterska. Inom förvaltningens övriga två avdelningar identifierades dock ett antal utvecklingsmöjligheter. Socialnämnden beslutade 2012-04-03 § 61 att ge förvaltningen i uppdrag att inrätta ytterligare en tjänst som anhörigsamordnare som ska ligga inom avdelningen för stöd och omsorg. Det finns sedan tidigare avsatt 600 tkr i budget för anhörigstöd vilket utgörs av statliga medel vilket innebär att de föreslagna åtgärderna ryms inom budget.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningens tjänsteskrivelse 2012-03-26
Rapport från projekt om anhörigstöd, daterad 2012-02-24

Beslut

Pensionärsrådet beslutar

att notera informationen.

§ 17**Ansökan om statsbidrag till kommuner för Omvårdnadslyftet 2012**

SN 2012.0200.047

Ärendet

Enhetschef Ingela Holmström informerar om Socialförvaltningens ansökan om statsbidrag för Omvårdnadslyftet 2012. Regeringen har beslutat om en satsning på utbildning för personal inom äldreomsorgen. Omvårdnadslyftet syftar både till att stärka den grundläggande kompetensen för undersköterskor och vårdbiträden samt den kompetens som behövs för specialiserade uppgifter. Det nationella anslaget är för 2012 på 243,7 miljoner kronor.

Huvudsyftet med satsningen är att stimulera huvudmännens långsiktiga arbete med att stärka kompetensen inom äldreomsorgen och ge medarbetarna möjlighet att växa i sina yrkesroller. Målet är att höja personalens kompetens och därmed medverka till att höja kvaliteten inom äldreomsorgen. Satsningen ersätter inte de utbildningsinsatser i kommunerna som redan görs utan ska medverka till att förstärka pågående satsningar. Undersköterskor och vårdbiträden är de yrkesgrupper som oftast finns nära dem som behöver vård och omsorg. Omvårdnadslyftet syftar till att stärka både den grundläggande kompetensen för undersköterskor och vårdbiträden och den kompetens inom dessa grupper som behövs för specialiserade uppgifter.

Klippans kommun har ansökt om 500 tkr. Planeringen för dessa pengar är att ge 30 medarbetare med vårdbiträdeskompetens att få möjlighet att läsa upp till undersköterskekompetens samt att 15 undersköterskor ska läsa in specialkompetens inom t.ex. nutrition och demens. För att fånga de som har intresse och engagemang har förfrågan om deltagande i satsningen gått ut till all personal inom äldreomsorgen. Intresset har varit stort och nästan alla platser är nu tillsatta. Studierna kommer att vara individanpassade och kombineras med arbete.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningens tjänsteskrivelse 2012-03-13

Beslut

Pensionärsrådet beslutar

att notera informationen.

§ 18 Frågor från pensionärsorganisationerna

Ärendet

Presentation av nya chefer inom Socialförvaltningen

Ordföranden informerar om nya chefstillsättningar på Socialförvaltningen och beklagar att de inte kunde delta vid sammanträdet. Vid nästa sammanträde planeras att t.f. socialchef Bengt Einarsson, äldreomsorgschef Carina Pihlwret samt ny chef inom avdelningen för Stöd och omsorg Tanja Matsson presenteras för pensionärsrådet.

Protokoll

Efter påpekande från ledamöter i rådet påminner ordföranden om rutinerna för Pensionärsrådet. Kallelse ska skickas en vecka innan sammanträde och protokoll, ska justeras inom två veckor efter sammanträdet. Protokollet ska vara ledamöterna tillhanda inom 3 veckor.

Äldreombud

Kommunfullmäktige beslutade 2012-03-27 att inrätta ett äldreombud i Klippans kommun som en prövoverksamhet t.o.m. 2013 års utgång. Tillsättning av äldreombud beslutas av Kommunstyrelsen efter nominering av Pensionärsrådet. Omfattningen av uppdraget kommer inledningsvis att röra sig om en halv till en dag i veckan. Uppdraget arvoderas på årsbasis i nivå med viceordförande i Socialnämnden dvs. 32 760 kr (2012 års nivå).

Ordföranden har sedan föregående sammanträde varit i kontakt med en tidigare tänkbar kandidat som vidhåller att hon inte kan tänka sig uppdraget. Samtliga pensionärsorganisationer uppmanas att fundera över lämpliga förslag och ta med sig dessa till nästa sammanträde 2012-06-15.

Avgifter särskilt boende/ hemtjänst

Frågan gäller nivåer för avgifter inom särskilt boende respektive hemtjänst. Äldreomsorgschef Carina Pihlwret ges i uppdrag att ta med sammanställning på kostnader för boende på kommunens samtliga äldreboenden till nästa sammanträde. Nämndsekreterare Sigrún Andersdóttir ges i uppdrag att ta med Riktlinjen för avgifter och ersättning inom äldreomsorgen och stöd och omsorg i Klippans kommun, som ligger till grund för beräkning av avgifter, till nästa sammanträde.

Kylrum

Ordföranden har tillsammans med äldreomsorgschef undersökt frågan. Svaret är att kommunen inte är skyldig att tillhandahålla kylrum på säbo. Med sig har ordföranden en skrivelse från Sveriges Kommuner och Landsting med förtydligande in frågan som presenteras för pensionärsrådet, bilaga KPR 18/2012.

Forts § 18

Enligt hälso- och sjukvårdslagen är det sjukvårdshuvudmannens ansvar att ta hand om den avlidna tills bisättningen. Kommunerna har sjukvårdshuvudmannaskap för brukare på säbo. Kommunen flyttar dock inte den döda från hemmet, utan låter denna vara kvar under den/de dagar som krävs för anhöriga och begravningsbyråer att genomföra lämpliga arrangemang. Ordföranden betonar vikten av att samråd görs mellan sjukvårdshuvudmän, kyrkan och begravningsbyråerna för att skapa den bästa lösningen.

Folktandvården i Klippan och Ljungbyhed

Nedläggning av folktandvården i Ljungbyhed är nu beslutad i Regionstyrelsen.

En kort historieberedning är att Tandvårdsnämnden fattade beslut hösten 2010 om en strukturplan för den framtida Folktandvården. Bland annat innebar den att man skulle arbeta multidisciplinärt med tre tandvårdsteam för att dels få attraktivare arbetsplatser vilket underlättar rekrytering av personal, dels kunna öka tillgängligheten med längre öppettider. En enig tandvårdsnämnd ställde sig bakom beslutet. I budget 2012 har det också lagts ett avkastningskrav på 35 miljoner på folktandvården som skall uppfyllas.

En mobilenhet kommer att screena alla barn, lyckligtvis har 80 % av alla barn en god tandhälsa. Vidare kommer man att försöka sälja klinikerna. Flera har redan hört av sig och visat intresse. Folktandvården får enligt lag inte subventioneras. Den lever på en konkurrensutsatt marknad. Långsiktigt är detta beslut viktigt för att stärka folktandvården, men också för att ge en högkvalitativ tandvård till patienterna

Matportioner och servering

Frågan gällde möjlighet att servera halva portioner till reducerat pris i äldreomsorgen, samt att personal i hemtjänsten lagar mat tillsammans med brukare. Ordföranden svarar att frågan är svår att diskutera utan att äldreomsorgschefen medverkar samt att det krävs dialog med kost och städ. Frågan flyttas därför till nästa sammanträde 2012-06-15.

Underhåll av vägar och trottoarer

Teknisk chef Björn Pettersson medverkar vid sammanträdet för att svara på frågor om underhåll av kommunens vägar och trottoarer. Detta efter synpunkter från pensionärsrådets ledamöter om dålig beläggning på flera av kommunens gator. Björn Pettersson börjar med att uttrycka att han håller med om att det finns betydande brister i underhållet av många gator. Han berättar att en undermålig budget för underhåll av gator under tidigare år har gjort att det nu tar lång tid att komma ikapp. För sex år sedan var den årliga budgeten för detta 800 000 per år, idag är den 5,5 miljoner men ändå fattas pengar för att kunna åtgärda allt som behövs.

Forts § 18

I det läget prioriteras de mest trafikerade gatorna först, och gång- och cykelbanor kommer senare. Förvaltningen gör en plan för varje år med de mest prioriterade insatserna och arbetar utifrån den. Björn betonar dock att det är viktigt att se till alla kommunens samhällen, Klippan, Östra Ljungby, Ljungbyhed och Stidsvig.

Försvårande omständigheter som Björn nämner är dels att Klippan har för stora asfaltsytor i förhållande till invånare samt att Trafikverket lyckats bra i förhandlingar vilket gjort att kommunen övertagit ansvar för vägar som tidigare underhålls av dem.

Sven Larsson (PRO Klippan) påpekar brister i Villagatans gångbana, att den är farlig att använda för gående med rollator på grund av stora hål i asfalten. Göran Thell (PRO Ljungbyhed) och Inger Svensson (SPF Tycho Brahe/Ljungbyhed) påpekar brister i gånggatan och cykelbanan på Storgatan i Ljungbyhed samt Klostergatan. Björn tar med sig pensionärsorganisationernas synpunkter. När det gäller brister i vägen kring Ljungbyhed park, kan Björn meddela att detta åtgärdats. Carl-Arvid Reinholdz (SPF Färingtofta) frågar om vägen från Spången till Ljungbyhed kommer att asfalteras. Björn säger att detta kommer att göras och håller med om att vägen är undermålig.

För att framföra fler synpunkter kring underhåll av vägar ber man kommunväxeln att bli kopplad till Gata och Park, eller direkt till teknisk chef Björn Pettersson.

Delaktighet i kommunens planering

Pensionärsrådet påpekar vikten att rådet engageras tidigt i kommunens planeringar.

Beslut

Pensionärsrådet beslutar

att notera informationen.

§ 19
Information från nämnd/styrelse**Ärendet**

Laila Möller Nilsson (s) informerar från Kultur- och fritidsnämnden att beslut fattats om konstnärlig utsmyckning av Väpnaren. Valet har gått till skulpturer av den lokala konstnären Antonio Pasquini. Vidare informerar Laila om att det blir billigare att bada vid fritidsbaden i sommar. Priset är 20 kr 7-19 år, 25 kr 20-64 år, 20 kr 65-69 år och gratis för alla över 70 år.

Beslut

Pensionärsrådet beslutar

att notera informationen.

§ 20**Chef för rehabenheten Elisabeth Peterson informerar och svarar på frågor****Ärendet**

Chef för rehabenheten och kortvården Elisabeth Petersson medverkar vid sammanträdet för att informera och svara på frågor om tekniska hjälpmedel inom äldreomsorgen. Detta efter att fråga uppkom vid föregående sammanträde kring hur lång tid det tar att få hem rollator efter beställning.

Elisabeth berättar att ärendegång ser ut så att brukaren, anhörig eller sjukhuset ringer rehabenheten och får kontakt med arbetsterapeut eller sjukgymnast. Därefter besöker sjukgymnast brukaren i hemmet för en behovsbedömning och planering av lämpligt hjälpmedel. En rad frågor måste diskuteras, olika modeller, tillbehör, om hjälpmedlet kommer användas både för inne- och utomhusbruk osv. Beställning görs till Medelpunkten och leverens sker en gång i veckan, på måndagar. För att få leverens nästa måndag ska beställning ha gjorts senast på torsdagen. Ifall varan inte finns i lager, kan det ta en vecka till. När varan kommit görs leverens till brukaren och individuell utprovning med personal från rehabenheten.

Hur snabbt ärendet hanteras beror på behovet, enheten arbetar efter en prioriteringsordning, beroende på hur akut ärende är. Kan en person inte kan förflytta sig alls har kommunen ett eget hjälpmedelslager för akut bruk .

Fråga uppkommer om det går att låna rollator för kortare sträcka. Elisabeth svarar att det normalt sett inte går att låna rollator, då det behövs individuell behovsprövning samt utprovning. Har man behov av t.ex. rollator ibland ska man ansöka om det hos rehabenheten. Sven Larsson (PRO Klippan) frågar om det är stor skillnad på rollatorer med små respektive stora hjul. Elisabeth svarar att rollatorer med stora hjul är anpassade för utomhusbruk och att små hjul passar bättre för innebruk. Hur terrängen ser ut i omgivningen tas med i den individuella bedömningen inför val av hjälpmedel.

Pensionärsrådets ledamöter uttrycker att rollatorcaféet, där man kan få gratis underhåll av rollatorer samtidigt som man fikar, är mycket uppskattat. Rollatorcafé genomförs två gånger om året och finns i både Ljungbyhed, Klippan och Östra Ljungby. Rehabenheten ligger på baksidan av Åbyhem och har öppettider måndag, tisdag och torsdag.

Beslut

Pensionärsrådet beslutar

att notera informationen.

§ 21 Övriga frågor

Ärendet

Organisation av överförmyndarverksamheten

Kommunstyrelsens ordförande Bengt Svensson (m) och Gina Magnusson, handläggare för överförmyndarnämnden medverkar vid sammanträdet för att informera om överförmyndarnämndens verksamhet samt ett nytt förslag för organisation av verksamheten.

Överförmyndarverksamheten i Klippan utgår från Överförmyndarnämnden, som består av tre ledamöter. Nämnden beslutar bland annat om tillsättande av god man och förvaltare för personer med behov av detta, främst äldre och funktionshindrade. Nämnden ska även ansvara för att förvalta förmögna barns tillgångar tills de når myndig ålder. Ärendegången ser ut så att ansökan skickas till nämnden om tillsättning av god man eller förvaltare, ofta från sociala myndigheter eller sjukvården. Efter att ärendet utretts av handläggare beslutar nämnden om ansökan ska skickas till Tingsrätten som tar det slutgiltiga beslutet. Överförmyndarnämnden ska även föreslå lämpliga ställföreträdare. Att vara god man eller förvaltare är ett ansvars- och ofta tidskrävande uppdrag. Arvodet, som bestäms på årsbasis efter de insatser som gjorts, betalas i regel av huvudmannen själv eller vid bristande ekonomi av kommunen. Gina uppmanar pensionärsrådet att sprida informationen att det behövs fler engagerade personer att ta uppdrag som ställföreträdare.

Bengt Svensson informerar om ett nytt förslag på avtal för samverkan mellan Perstorps, Bjuvs och Klippans kommuner om överförmyndarverksamheten. Syftet är att skapa en organisation med lägre sårbarhet och högre total tillgänglighet. Bengt har med sig PM från kommundirektören som han presenterar för pensionärsrådet, bilaga KPR 21/2012.

Enligt avtalsförslaget ska kommunerna samverka om själva handläggningen av överförmyndarärenden. Perstorp förslås agera värdkommun med personalansvar, mottagning ska ske i Klippan och Bjuv med 2,5 dagar per vecka i vardera kommunen. Övrig tid skall vara förlagd i Perstorp. Den politiska beslutsprocessen föreslås fungera som tidigare med egna nämnder i Klippan, Perstorp och Bjuv.

Kommunstyrelsen beslutade 2012-05-02 att återremittera förslaget på avtal för att inhämta synpunkter från Pensionärsrådet och Handikapprådet. Pensionärsorganisationerna uppmanas därför att diskutera frågan med sina medlemmar och återkomma med synpunkter vid nästa sammanträde 2012-06-15.

Beslut

Pensionärsrådet beslutar

att notera informationen.

Kommuners ansvar för avlidna

Sedan den 1 juli 1992 omfattar begreppet hälso- och sjukvård också att ta hand om avlidna (2 c § HSL). En närmare beskrivning av förändringarna finns i bifogade cirkulär 1993:21. Den 1 oktober 1994 trädde förordningen om åligganden för personal inom hälso- och sjukvården i kraft (SFS 1994:1290). I 10 § 2. i förordningen föreskrivs att den medicinskt ansvariga sjuksköterskan i kommunen skall ansvara för att lämpliga rutiner finns för att någon närstående omedelbart underrättas, när en patient avlider eller en patients tillstånd allvarligt försämras.

Under det senaste året har vi fått allt fler frågor från kommunerna angående gränsdragningarna när det gäller ansvaret för avlidna.

Hälso- och sjukvårdsansvaret för avlidna innebär en skyldighet för sjukvårdshuvudmannen att ta hand om den avlidna tills dess att den döda kroppen lämnas ut för bisättning. Bisättning innebär kistläggning, svepning och transport av kista till cermonilokal. Detta utförs i regel av begravningsentreprenör.

Kommunerna har sjukvårdshuvudmannans ansvar för dem som bor i boendeformer för service och omvårdnad för äldre människor med behov av särskilt stöd (20 § SoL) och bostäder med särskild service för människor som av fysiska, psykiska eller andra skäl möter betydande svårigheter i sin livsföring. (21 § 3 st. SoL). Ansvaret omfattar också de avlidna.

Vissa kommuner har tagit över hemsjukvårdsansvaret för dem som bor i ordinärt boende. (Med ordinärt boende avses i detta sammanhang inte bara en persons permanenta bostad utan också ett tillfälligt boende i en sommarbostad, hos släktingar, vänner etc.). För att kommunen skall anses ha ansvaret för omhändertagandet av avlidna i ordinärt boende krävs att detta SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET 1994-12-21 2 angetts i överenskommelse mellan kommun och landsting. Annars ligger ansvaret kvar på landstinget.

Oavsett om en person avlider i ordinärt boende eller i kommunens särskilda boenden bör det normala vara att de anhöriga själva eller begravningsentreprenör som de anhöriga anlitar tar hand om den avlidne för bisättning. Förutsättning för detta är att läkare har fastställt att döden har inträtt och bedömt att det inte behövs någon obduktion eller anmälan till polismyndighet.

För de anhöriga är det i allmänhet en fördel att den döda finns kvar i sin bostad till dess att bisättning sker. Detta innebär att kommunen i största möjliga utsträckning bör undvika att flytta avlidna personer. Oavsett när dödsfallet inträffar bör kommunen i normalfallet inte flytta den döde från bostaden utan ge de anhöriga tillfälle att komma till platsen och vidta de arrangemang de önskar även om detta tar någon eller några dagar (bilaga 2).

I de fall den döda kroppen ändå transporteras till bårhus eller annan särskild lokal för förvaring fram till bisättningen har sjukvårdshuvudmannen ansvar för att ordna såväl transport som förvaring och svarar också för de kostnader som uppstår.

För dessa kostnader kan kommunen med stöd av 26 § hälso- och sjukvårdslagen ta ut avgifter. Eftersom kostnaderna skiftar högst betydligt beroende på transportavstånd etc. och den enda begränsningen för kommunens avgiftsuttag utgörs av självkostnaden kan avgiften anges till den för kommunen uppkomna självkostnaden, i varje enskilt fall.

Vi vill också erinra om att lagen om offentlig upphandling också omfattar kommunens upphandling av transporter och förvaring av avlidna personer.

Vid sådan upphandling skall naturligtvis kraven på leverantören av tjänsten överensstämma med hälso- och sjukvårdslagens bestämmelser.

Brist på bårhus

Allt eftersom gamla ålderdomshem och sjukhem byggs om eller upphör att användas har också tillgången på utrymmen för kylförvaring av avlidna minskat. Det är olyckligt om brist på lämpliga förvaringsutrymmen uppstår och samråd mellan sjukvårdshuvudmännen, kyrkan och begravningsbyråerna bör därför ske innan förändringar vidtas.

I proposition 1991/92:152 anfördes bl.a. följande " I rapporten *Bårhus- väsendet - Huvudmannaskap m.m. Transporter av avlidna* föreslås att landstingen genom en särskild lag skall åläggas att svara för att det finns bårhus om inte någon annan gör det. Lagen föreslås innehålla regler om bårhuslokalerna och om en skyldighet för landstingen att upprätta en bårhusplan i vilken skall anges verksamhetens omfattning, organisation och personaltillgång."

Departementschefen stannade för att det inte fanns någon anledning att införa en sådan detaljreglering. Lagstiftningen innehåller alltså inte någon regel om vilken instans som är ansvarig för att erforderlig kylförvaring finns. SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET 1994-12-21 3

Vid våra kontakter med kommunerna har vi erfarit att det på många håll pågår intensiva diskussioner mellan kommuner, landsting, kyrka och begravningsentreprenörer för att söka lösa förvaringsproblemen. Vi följer frågan från Svenska Kommunförbundet.

Om den plats där dödsfallet sker saknar lämplig förvaringsplats för avlidna innan kistläggning sker är det sjukvårdshuvudmannens ansvar att den avlidne förs till närliggande bårhus, oavsett vem som är huvudman för detta.

Vad gäller bårhusets beskaffenhet saknas detaljanvisningar men det ligger i sakens natur att utrymme finns för kistläggning och svepning samt att omhändertagandet i övrigt kan ske med respekt för den avlidne och de efterlevande.

Frågor med anledning av detta cirkulär kan ställas till Alwa Nilsson, sektionen för vård och omsorg, tfn 08-772 43 12 och Lena Sandström, kommunalrättssektionen, tfn 08-772 44 34.

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET

Sektionen för vård och omsorg

Lennart Jonasson

Alwa Nilsson

Bilaga KPR 21/2012

PM om överförmyndaravtal

Förslag finns om samverkan mellan Perstorp, Bjuvs och Klippans kommuner om överförmynderi. Syftet är att skapa en organisation med lägre sårbarhet och högre total tillgänglighet. Gemensamma rutiner och datasystem är en förutsättning.

I korthet innebär samverkan följande:

- Perstorp är värdkommun
- Överförmyndarnämnderna finns kvar i respektive kommun
- Befintlig personal i Klippan erbjuds anställning i Perstorp
- Personalstyrkan skall vara 2,25 tjänster med en kostnadsmissig fördelning på 1,00 för Klippan, 0,75 för Bjuv och 0,50 för Perstorp
- Mottagning ska ske i Klippan och i Bjuv med 2,5 dagar per vecka i vardera kommunen. Övrig tid skall vara förlagd i Perstorp
- Arvoden och kostnadsersättningar till ställföreträdare omfattas inte av samverkan utan respektive kommun svarar för dessa kostnader
- Avtalet är öppet för att ytterligare kommun kan ansluta. Efter innevarande mandatperiod kan en ny organisation skapas i form av gemensam nämnd
- Avtalstiden är från 2012-08-01 och tillvidare med en ömsesidig uppsägningstid på 18 månader

Den föreslagna organisationen skall jämföras med den befintliga och inte med ett önskat tillstånd. Medverkande parter är överens om att det hade varit önskvärt med flera samverkande kommuner. Alternativet till den föreslagna samverkan är att vi fortsätter den befintliga samverkan med Perstorp – om Perstorp fortfarande skulle vilja det. Perstorp har rekryterat en överförmyndarhandläggare som är tänkt att ingå i föreslagna organisation. Om inte Klippan tecknar föreslaget avtal kommer Perstorp med all sannolikhet att teckna ett avtal med Bjuvs kommun. Alternativen är då att Bjuv och Klippan har var sitt avtal med Perstorp eller att Klippan får sköta överförmynderi på egen hand. Om detta blir en realitet så bör det påpekas att Klippan nu har två heltids överförmyndarhandläggare, där en nu är sjukskriven på 75%, men en budget för en (1) tjänst.

Hans-Åke Lindvall